

סדר חג הפסח

סימני הדפים כאלו [ד..]. מקורם משער התפלה למורה"ו ז"ל כת"י [דפוס אהבת שלום]

כי כל כוונות ליל פסח היא בבחינת רחל ולא בלאה לפי שלא מתבטלת בפסח ונכנסת בפנים כדי שלא יינקו החיצונים ממנה. והנה כיון שנעשה השימור הזה בשבעת ימי הפסח ונתבטלה אחיזת החיצונים בהא, הנה הם נשמרת מאליה מכאן ואילך כל ימות השנה ואין חשש בעומדה בחוץ כנודע. [ד"שיג] והוא כנראה המקור שהנזהר בפסח מחמץ ניצול ממנו כל השנה.

דברי הזיעה המכפר על עון שז"ל אינו מהאר"י ז"ל כלל אלא ממקור אחר.

החבאת י' פתיתי חמץ קודם הבדיקה:

מורי ז"ל¹ (רבי חיים ויטאל) היה מצוה שיניחו לו לכתחילה עשרה פתיחים לחם בעשרה מקומות מצוינים, והיתה אמי הרבנית משגחת עליהם, שלא יסחבום עכברים, ויצטרכו לבדוק הבית פעם אחרת. ויש בזה סוד ליודעים, לרמוז ללקט את עשר כתרין הטומאה והקליפה מליל י"ד. והיה מצניעין עד יום י"ד בשעה רביעית, והיה שורפן עם שאר החמץ הנשאר בבית. ועם כל זה אנו חוששים אף שהטור (ס' תל"ב) כתב שלא חוששין. ואין מנהג זה מקורו מהאר"י ז"ל כי אם ממוהר"ו ז"ל. מחברי פרי עץ חיים הטעו את הלומדים וכתבו [פע"ח שכ"א ספ"ד]: מהרב ז"ל, דע בענין הביעור שצריך להניח קודם הביעור עשרה פתיחי חמץ לבערם, ולכן שורפין ומבטלין אותם מן העולם שהם כנגד י' כתרין דמסאבותא. ע"כ. עיין שם. והרי מה שכתב הפע"ח "מהרב ז"ל", מכון למוהר"ו ולא להאר"י ז"ל כלל, כי האר"י ז"ל מכונה בפי רבי חיים ויטאל בשם מורי ז"ל, ובפי מוהר"ש הרב הגדול ז"ל. גם לא רק שהנהגה זאת לא נמצאת בשנה שערים למוהר"ו, גם לא של מוהר"ש! וגם לא בסידורו כת"י חמדת ישראל [ח"ב דפוס אהבת שלום].

וקודם שהאדם יעשה המצוה או הצדקה ההיא יאמר לייחודא קב"ה ושכינתי הבדילו ורחימו בשם כל ישראל, וכיון לחבר יה שהם דחילו ורחימו עם זה שהם קב"ה ושכינתיה. [שערה"ק ד"קנא]

ואז יש בה רחמים יותר, ולכן נקרא לילה בה"א יצירה וזהו ליל שימורים וכו' הוא הלילה וכו' [שעהמ"אמ ד"כג]

ראוי לזוהר שלא ללבן הכלים של נחשת עם בדיל מהותך כדרך העולם להשתמש בהם מצה עד שיגעילם תחלה, לפי שזה הבדיל שהותך עליו נעשה קליפה על הנחשת ומונע פליטת החמץ מתוכו אם יגעילוהו אח"כ, והליבון בבדיל עצמו אינו מועיל לפי שהליבון נתנו לו חכמים ז"ל שיעור שיתזו ממנו הניצוצות וליבון הבדיל לולא הנישאדי"ר לא הותך הבדיל, וע"י הנישאדי"ר יספיק חום האש בלבד אף אם לא יתלבן שיעור נתיזת ניצוצות, ולכן יותר טוב להגעילו בתחלה לפלוט החמץ ואח"כ ילבנהו הגוי לבדיל, וזוהר שלא יכבה הכלי אח"כ במים שלפני האומן שבהם מכבה הכלים של החמץ. [שעהמ"צ דק"סד מזולתו]

קדושת שבת חמורה מאד על קדושת הי"ט [דרפ"ב].

¹ הגהת רבי שמואל וויטאל זצ"ל על הלבוש – מהר"ש"ו

שמחת י"ט אל זעיר המקבלם יתירה על שמחתו בשבת שבי"ט מרבין בסעודה ובבשר ויין אבל בערך הקדושה של המוחין בעצמן קדושתם בשבת יתירה על קדושתם בי"ט. [דרפ"ב]

דע כי כשחל י"ט באמצע השבוע בתוך ששת ימי החול אז הוא דומה לערב שבת. [דרפ"ב]
והוא סמך לדלג אמירת יושב בסתר עליון במוצאי שבת הקודם לו.

ענין הטבילה בערב ימים טובים כמו בערבי שבתות כי כך ארז"ל חייב אדם ליטהר עצמו ברגל. ואמנם שינו את לשונם באומרם ברגל ולא אמרו ביום טוב. לרמוז כי צריך לטבול פעם ראשונה להפשיט מעל נפשו בגדי קליפת החול, וטבילה שנייה יכוין להמשיך עליו קדושת הרגל שהוא סוד שם יהו"ה במילוי יודי"ן ועולה ע"ב ושם אהי"ה במילוי יודי"ן העולה קס"א ושניהם בגימט' רג"ל. גם תכוין בענין הטבילה כי בחינת המקוה היא שם אהי"ה במילוי יודי"ן העולה בגימט' מקו"ה. [דרפ"ב/ג]

טבילת המקוה בערב ימים טובים כמו בערבי שבתות [ב' טבילות, להוריד בגדי חול ולהמשיך עליו קדושת הרגל] (ד"רפב/רפג):

ובזה תבין ענין איסור הזווג בליל פסח מש"כ בשאר לילי ימים טובים שהותר הזווג אלינו ואדרבה יש חיוב מצות עונה יען כי על ידי התחתונים נעשה אז זווג העליון אבל בליל פסח שאין הזווג העליון נעשה על ידינו נאסר לנו זווג התחתון. (ד"רצה):

איסור הזיווג בליל פסח ובליל שבועות (ד"רצה):
לדברי רבינו האר"י ז"ל, הנה הלילות שאסורים² בהם התשמיש לכתחילה:

- ליל הפסח
- ליל שבועות
- ליל שמחה תורה (ד"שסה)

להר' חיים כהן³ בשם הר"י [האר"י] ז"ל, מעין חיים : סדר סידור הקערה ליל פסח, תקח הג' מצות מצה שמורה, ותניח הכהן למעלה, והלוי למטה ממנו, והישראל למטה ממנו (...) אח"כ תקח מרור וכרפס וזרוע וביצה, ותניח על הג' מצות. והזרוע הרומז לחסד מצד ימין שלך, והביצה בצד שמאל שלך, ומרור הרומז לת"ת, מבריא מן הקצה אל הקצה, באמצע בין הזרוע והביצה. והחרוסת בצד ימין, תחת הזרוע בקו ימין. והכרפס הרומז להוד, תניח תחת הביצה מצד שמאל בקו שמאל. והזרת תניח למטה מן המרור בקו אמצעי, לעשות בו אחר כך כורך, והוא נגד יסוד. והקערה בעצמה הכוללת כולם, נגד מלכות. ותניח על הג' מצות: לכאורה, יש להניח את כל סימני הסדר על המצות. והוא קצת תמוה, שאינם חששו לשבור המצות ושאינן יהיו שלימות לבצוע עליהם ?

דבר נוסף, שלא היא פעם הראשונה שדעת האר"י ז"ל תואמת לדעת השו"ע, כך שאין סדר הקערה מיוחד. אמנם, יש הערה ממהרש"ו בשערו הכוונות [דרוש ו' ד"פג ע"א] וז"ל: א"ש מצאתי כתוב לזולתו [ואינו נמצא בשער התפלה לאביו המוהר"ח ז"ל במה שהוא שמע מזולתו] זה סדר קדש ורחץ. עכ"ל. ואיני ידוע אם יש שושר וקשר לסדר המובא ספע"ח.

² חוץ מימיים שאסורים מן הדין.

³ (פ"ע שער חג המצות פרק ו') (מורה באצבע ז' אות ר"ו)

👉 הכנת החרוסת:

ענין⁴ החרוסת הוא זכר לטיט.

החרוסת⁵ אינו אלא זכר בעלמא מדברי סופרים ואינו מצוה כמו היין והמצה בו.

כי הנה חקרתי את פיו אמו של מורי ז"ל (האריז"ל) מה מיני פירות היה מניח בחרוסת, ואמרה לי כי אלו הם הדברים שהיה רגיל תמיד מורי להניח בחרוסת ג' מיני תבלין והם שבולת נרד וזינגביל, וקנילה הנקרא קנמון. וז' מיני פירות והם ענבים, ותאנים, ורימונים, ותמרים, ואגוזים, ותפוחים, ופיראס.

👉 אבל האשכנזים נוהגין לשים עיקר החרוסת מן ג' דברים אלו, ואלו הם היותר מוכרחים והם ר"ת אב"ן בלשון אשכנז והם אגוזים, ותפוחים, ופיראס. כי בלשון אשכנז ר"ת ג' פרות אלו הם נוטריקון אב"ן ונותנים סימן: ובחרוש"ת אב"ן למלאת. (ד"ש)

אמנם, לפי לשון מוהר"ח ז"ל, ברור שאמו האר"י ז"ל לא הוסיפה על בנה [ועוד שהיא היתה ספרדייה], ולכן ענין מנהג האשכנזים להוסיף ג' דברים [אב"ן] אינו אלא הוספת מוהר"ח ז"ל ולא מנהג האר"י ז"ל. וכך מסיק מוהר"ש ז"ל בהגותו בשער הכוונות דרוש ו'.

👉 וזה סדר כוונת כוס ראשון. תכוין בתחלה אל קטנות השני והוא בענין הכוס בעצמו והיד האוחזת בו שהוא בחינת מעשה ותכוין כי ה' אצבעות יד ימינך אשר עליהם יושם הכוס הזה הם בחינת קטנות השני וכו' (ד"רצז):

והנה כוס של ברכה צריך להגביהו (...) והם ה' אצבעות היד הימנית (...) וכוס של ברכה בהדבקים בימין למתקם. [שעכתב"מוז ד"כה]

(...) וכמו שכוס של ברכה צריך להסתכל בו כמ"ש נותן עיניו בו (...) וכמו שצריך לכוין שיתברך כוס של ברכה מהמקור העליון וכמו שאנו אומרים נברל שאכלנו משלו, כן צריך לברכא ליה. [שעכתב"מוז ד"לה]

(...) אמרו בגמ' שצריך להגביהו טפח ובזוהר אמרו זרת, וב' שיעורים אלו כולם עולים למקום אחד כי שיעור טפח הוא שיעור ה' אצבעות (...) ואמנם שיעור זרת הוא ב' טפחים. [שעכתב"מוז ד"לה] ולכן מגיע לחזה.

ולכן אלו השתי הכוסות [האחרונים] אין ראוי להפריד ביניהם לשתי כוס אחר של רשות (...) ולכן בין שלישי לרביעי לא ישתה כנו' במשנה. [ד"ש]

וירא שמים לא ישתה בלילה הזאת יותר מארבע כוסות וכן היה מנהג מורי הרב ז"ל [מוהר"ח ז"ל] וכן התנהגתי אנו. מוהר"ש ז"ל בסידורו כת"י דף קנ"ה.

👉 בענין יחץ: מה ששמע מזולתנו: אנו בוצעין מצה האמצעית לשתים וצריך שהחלק הא' יהיה יותר גדול כנגד ו' והחלק הב' יהיה קטן כנגד ד' (ד"תיב):
וכנגד ציור ו' אינו עושין זכר למקדש כהלל במצה השלישית(שם):

ועתה נבאר ג' מיני ציורים אלו איך מצטיירים בג' המצות (...) המצה הראשונה אינה נחלקת ונפרסת לשתי פרוסות (...) והיא אות אחת שלמה.

אבל המצה השנייה נחלקת ונפרסת לשתי פרוסות כנודע, חציה לאכילת מצה וחציה לאפיקומן. (...) ולכן נחלקת לשנים וחציה הראשונה שצורתה ו' מניחין לאפיקומן, וחציה השנייה שצורתה ד' (...) אמו מחברין אותה עם (...) מצה הראשונה השלמה ומברכין עליהם המוציא ואכילת מצה, המוציא כנגד השלימה ואכילת מצה כנגד הפרוסה. [דרצ"ט]

⁴(שעה"כ פסח דרוש ה') (מעשה חושב י"ד)

⁵(שעה"כ פסח דרוש ו') (מעשה חושב י"ד)

ועל זו הפרוסה השנית שהיא כנגד ד' של אות הה"א אנו אומרים הא לחמא עניא וכמ"ש מה דרכו של עני בפרוסה וכו'. [דרצ"ט]

ופלא שבסידור חמדת ישראל כת"י למוהרש"ו [ד"קמח] לא הביא שיש לומר הא לחמא עניא על הפרוסה השנית [החצי הקטן] אלא כותב וז"ל: ויגביה קערה של המצות בידו לעין כל ויאמר כל הסדר הזה עד מה נשתנה וכו' ויחזיר הקערה של השלחן. עכ"ל.

א. לא רק המצה החצי השנית היה מגביה

ב. כתוב קערה של המצות, ולא כתב סתם הקערה, ואפשר ששאר הסימנים [זרוע, ביצה, חרוסת, כרפס ומרור] לא היו כלל בקערה אלא על השלחן, וסותר דברי הפע"ח שיש לערוך הסימנים בקערה, היות שסדר הפע"ח בשם רבי חיים הכהן בשם האר"י ז"ל, [עיין לקמן] לא מובא כלל בכתבי מוהר"ח וגם לא בכתבי בנו מוהרש"ו.

ג. וממשיך מוהרש"ו באותו דף בסידורו חמדת ישראל וז"ל: וגם מסיר הקערה אשר בתוכה המצות מן השלחן וכו'. עכ"ל. משמע שרק המצות היו בקערה.

☞ וזהו סוד משז"ל בעני הכרפס שמביאין אותו כדי שישאלו התינוקות ויאמרו עדין לא אכלנו לחם ואיך אנו אוכלין עתה ירקות בתחלת הסעודה (...) שבזה תבין כי לקחת הכרפס בליל פסח אינה בהזדמן כמ"ש הפוסקים שלוקח ירק אחר במקומו אם ירצה, ואין הענין כך, כי דברי חכמים ומנהג שלהם תורה היא, וצריך לדייק ולהזהר לאכול כרפס בדוקא ולא ירק אחר. [דרח"ץ]

☞ נוסח הָא (הָא) לחמא עניא:

אור צדיקים מרהר"מ פאפיראש ז"ל, וגם לא כתוב בשו"ע האר"י עם הגהות הרי"ח צמח ז"ל (דפוס ווילנא שני תרמ"א), ובמחברת הקודש (לא החברים ולא הר"ן הקדוש ז"ל) ולא בפתורא דאבא, לא בפרי עץ חיים, ולא בפירוש מוהר"ש וויטאל ז"ל בנו הקדוש של מוררח"ו זצ"ל בספרו חמדת ישראל.

☞ מה נשתנה הלילה הזה וכ' שבכל הלילות אין אנו מטבלין וכו'. [דרח"ץ]

☞ שאינו יודע לשאול. [דשט"ו]

☞ ולסיבה זו תיקנו המסדרים ההגדה פסוק זה [ואעבור עליך ואראך מתבוססת בדמך וכו'] באמצע סדר הגדת ליל פסח. [דרצ"א]

☞ וענין זה נרמז בפסוק א' שסידרוהו מסדרי ההגדה דליל פסח לאומרו בתוך סדר ההגדה והוא פסוק ותרבי ותגדלי ותבואי בעדי עדיים וכו' [דרצ"ה]

☞ שפיכת יין בעשר מכות:

אין הנהגה זו ממקור ההאר"י הקדוש בעצמו ז"ל, ואף לא ממוהר"ח ז"ל, שאינו רמז להנהגה הזאת לא במהדורא קמא ולא במהדורא בתרא. וגם פלא בעיני איך דבר כזה התעלם מבנו היקר מורנו רבי שמואל וויטאל ז"ל. ותמהני שמקורו מפי חכם א' בשם מוהר"ח ז"ל ולא מפי עדות נאמנה דבנו היקר רבי שמואל ויטאל ז"ל. ואין הערה מגורי האר"י ז"ל ולא ממוהר"ן שפירא ז"ל וראייה גדולה מזו שאפילו מוהר"י צמח ז"ל הביא את עדות זאת בהגהותיו לפע"ח ששמע מפי חכם אחד, ובספרו לחם מן השמים, מעלים את החכם וקובע שזה הרב הרח"ו בהגיע לפיסקא הזו היה שופך מן הכוס, ותיימה שבספרו המפורסם, נגיד ומצווה, רבי יעקב לא חוזר על דיבוריו ומעלים מספרו החשוב את הענין. ורק באהבת הבורא העליתי על דף את הערות האלה וח"ו לזלזל בכבודם. ואני עפר ואפר וברוך ה' שבראני לכבודו. יש גם לציין, שהנהגה זאת שהעיד בו בשם החברים [שבדמשק] אינה נמצאת כלל בחברים של מוהר"ח ז"ל שקיבלו ישירות מהאר"י ז"ל וממוהר"ח ז"ל.

אך, נמצא מקור של הנהגה זו בסידור כת"י של רבי שמואל ויטאל [ואינו הכת"י שלו בעיקר] בדף קנ"ב וז"ל: ומביא כוס אחר ריקן ומנטף מהכוס אשר בידו טיפה טיפה בהזכירו העשר מכות וגם דצ"ך עד"ש באח"ב כדי לתת חלקם לקליפה בסוד מים אחרונים, ושופך אותם במקום מדרון. עכ"ל

- א. לא כתוב שופך מהכוס אלא מנטף מהכוס, והוא יותר קרוב למנהג המרווח בראשונים, בין ספרדים ובין אשכנזים, להטיף מהכוס בזרת ובאצבעו, אף שלא ציין כאן באצבעו או בזרת [או בקמיצה].
- ב. הדיבור הזה מובא בסידור חמדת ישראל [ד"קנב דפוס אהבת שלום] בגוף הספר, ולא כהערה של רבי שמואל אביו, גם לא כעדותו על מנהג אביו או מנהג האר"י ז"ל.
- ג. לא כאן מקום הנושא של מקור כת"י שני השלם של סידור חמדת ישראל שהוא בסיס העיקרי לדפוס אהבת שלום, ונכתב ע"י א' מחכמי מצרים בזמן שמוהרש"ו היה דר באלקסנדריה, ונמנה מוהרש"ו שאז היה כבר קשיש, בא' מת"ח המעטרים שלחן הפרנס הידוע ג'יליבי רפאל בן יוסף בר הין, כמובא בציצת נובל צבי [מודח] דף 45 ע"ב. ויודע שמוהרש"ו חיבר הסידור שלו בשנת תכ"ג, שלוש שנים לפני גילוי משיח שקר המודח, שהגיע למצרים אצל ... אותו גביר ג'יליבי רפאל בן יוסף בר הין, ונעשה א' ממאמיני הש"ץ יש"ו ותומכיו הגדול [והשיא את בתו לאותו משיח שקר]. ולכן, יש לקחת את הסידור הזה [לכל הפחות העותק כת"י השני] בערבון מוגבל מאוד.
- ד. אפשר שהשתרבב הדיבור במנטף מהכוס לשופך מהכוס, אחרי שכתוב בנמשך "ושופך אותם במקום מדרון". מ"מ אינו מנהג לא של מוהרש"ו ובודאי לא של האר"י הקדוש זיע"א.

☞ וזהו סוד המרור שהוא בגימ' מו"ת שהם סוד הדינין המרים שבה אשר בהם נאחזין הקליפות הנק' מו"ת ולמתקה ע"י המשכת החי"ם הנז' שהם ס"ה.

וזהו הטעם שצריך שירגיש טעם חרוסת [שעל המרור] ואם בלעו לא יצא ידי חובתו עד שילעסנו בשיניו כי ע"י טחינת השיניים מתמתקים ומתדקקים כחות הדין רשא בה כמבואר אצלנו בכוונת האכילה ע"י ל"ב שיניים וע"ש.

ולזהו כי אין זוג בלאה בליל פסח לכן לא הוזכרה רק דרך ארטיב ענין החרוסת שאינו אלא זכר בעלמא מדברי סופרים ואינו מצוה כמו היין והמצוה וכו'. [דרצ"ט/ד"ש]

הוא חידוש עצום שיש להרגיש טעם החרוסת ולא דווקא טעם המרור כדעת כמה פוסקים.

וענין המרור הוא בגימ' מו"ת והוא בחחינת הדינין הקשים שצריך לטוהנן וללועסן בשיניים כדי למתק המרירות שבהם כנודע בסוד השחקים הטוחנים מן הצדיקים לעתי לבוא. וזהו סוד מ"ש רז"ל בלע מרור לא יצא כי צריך ללועסו ולטוהנו כדי למתק הדינין שבו. [דתי"ג מזולתו]

☞ אכילת אפיקומן עד חצות או כל הלילה:

והנה לשון מוהרש"ו ז"ל בשער הכוונות [דרוש ג' של פסח] וז"ל:

"ונמצא כי התחלת מקום הגדלות השני דז"א הניתוסף עתה בליל פסח משא"כ בשאר לילי יו"ט ושבתות (...) ודע כי אלו המוחין הנ"ל שהם עד תכלית גדלות שני דז"א הנכנסים בתוכו בליל פסח הנה לסיבה זו אנו אומרים הלל גמור בליל פסח משא"כ בשאר לילי יו"ט והם מתקיימים בו כל הלילה וכל יום א' ש"ל פסח ולכן אומרים הלל גמור ביום א' של פסח ואח"כ מסתלקים לגמרי כמתחלה ואחר כך חוזרים ליכנס בסדר המדרגות מדרגה אחר מדרגה מן היום הב' של פסח עד תשלום נ' יום של ספירת העומר שהוא חג השבועות כמ"ש בע"ה בענין ספי' העומר ולכן אין אומרים בשאר ימי הפסח הלל גמור אלא בדילוג". עכ"ל.

והלשון דומה למה שכתוב בשער התפלה דף רצ"ד-רצ"ה וז"ל:

"ודע כי אלו המוחין הנ"ל [תפילת ערבית של פסח ומצות סיפור יציאת מצרים ומצוות ליל פסח] שהם עד תכלית גדלות שני דז"א הנכנסין בתוכו בליל פסח הנה לסיבה זו אנו אומרים הלל גמור בליל פסח מה שאין כן בשאר לילי הימים טובים. והם מתקיימים בו כל הלילה וכל יום ראשון של הפסח ולכן אומרים הלל גמור ביום ראשון של פסח. ע"כ.

☞ ודע כי ראיתי אנשי מעשה נוהגים העסוק בד"ת כל ליל פסח עד הבקר וכמ"ש מעשה ברבן גמליאל ור' אלעזר בן עזריה וכו' שהיו מספרין ביציאת מצרים כל אותה הלילה וכו'. [דרצ"ה]

⁶ ועוד דוגמא המראה ששער הכוונות קיצר וגורס א', ואולם בשער התפלה כתוב ראשון ולא אחד.

👉 אמירת י"ג מידות בימים טובים בעת פתיחת ההיכל

מובא בסידור חמדת ישראל כת"י למוהרש"ו ז"ל, שרבי שמואל ויטאל דחה את מנהג אמירת י"ג מידות ביום טוב בשעת הוצאת ס"ת, ושכך מובא בשער הכוונות שהאר"י ז"ל אסר לומר י"ג מידות ווידוי בסליחות שאומרים בליל הושענא רבה שהוא חול המועד.

והנה, אף שתפילות ואמירת י"ג מידות נמצאות בשער הכוונות ובעולת תמיד, הרי שאינן קיימות בכת"י מוהר"ח ז"ל בשער התפלה. [דעת גבורת האר"י].

וזה לשון השו"ע ס' קלא ס"ד

"נהגו שלא ליפול על פניהם לא בבית האבל ולא בבית החתן ולא בבהכ"נ ביום מילה ולא כשיש שם חתן". עכ"ל. משמע מפשט לשון השו"ע, שיום המילה בציבור נחשב כיום שאין בו תחנון. כך שהאומרים י"ג מידות ביום המילה, צריכים גם לאומרם ביום שבת וביום טוב, שהרי ברית מילה, שבת ויום טוב פטורים מוודוי ונפילת אפיים.

אמנם, הרי שכן נמצא אמירת י"ג מידות בימים טובים בכתבי האר"י ז"ל עצמו ממש [שער כתבי מורי דקנ"ז – הגהות מורי האר"י ז"ל] בספר המחזור

👉 ולכן אין אומרים ביום טוב במנחה פסוק ואני תפילתי. וגם לסיבה זו אין מוצאים ס"ת במנחת יום טוב כי אינו עת רצון כמו במנחת שבת [דר"פ]

👉 ולכן ליל שביעי של פסח הותר זווג תחתון. [דש"ב] לכן ביום השביעי של פסח יש חיוב זווג. [דש"ט]

אבל יום שביעי לעומר שהוא יום שמיני של פסח נק' אסרו חג (...) אבל אינו י"ט ממש כיון שכבר הרשימו נכנס בליל שביעי של פסח ואין נק' י"ט אלא על שם חידוש הנעשה מחדש אבל זה [אסרו חג] אינו חדש כח כבר נכנס ליל שלפניו. [דש"ב] ולכן יש בו [באסרו חג] קצת קדושה [דש"ה]. ואינו חול גמור [דש"ט].